

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 1 września 1952 r.

Nr 37

T R E Ś C:

Poz.:

D E K R E T

255 — z dnia 28 sierpnia 1952 r. o obowiązkowych dostawach ziemniaków 429

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

256 — z dnia 28 sierpnia 1952 r. w sprawie obowiązkowych dostaw ziemniaków 432

R O Z P O R Z Ą D Z E N I A :

257 — Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 8 lipca 1952 r. w sprawie uznania za obowiązujące norm ustalonych przez Polski Komitet Normalizacyjny 446

258 — Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 lipca 1952 r. w sprawie udzielania przez władze wojskowe zezwoleń na wyjazd i pobyt za granicą osób podlegających obowiązkowi wojskowemu 447

259 — Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 7 sierpnia 1952 r. zmieniające ordynację telegraficzną 448

260 — Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 1952 r. w sprawie rozciągnięcia przepisów o odpowiedzialności zawodowej fachowych pracowników służby zdrowia na niektóre kategorie tych pracowników 448

255

D E K R E T

z dnia 28 sierpnia 1952 r.

o obowiązkowych dostawach ziemniaków.

W celu zabezpieczenia stałego i równomiernego zaopatrzenia miast i przemysłu przetwórczego w ziemniaki oraz popierania dalszego rozwoju produkcji rolnej — na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 22 lipca 1952 r. — Przepisy wprowadzające Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 33, poz. 233) — Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Wprowadza się obowiązek dostaw ziemniaków z gospodarstw rolnych.

Art. 2. Obowiązkowi dostaw ziemniaków podlegają:

- 1) indywidualne gospodarstwa rolne,
- 2) spółdzielnie produkcyjne,
- 3) państwowe gospodarstwa rolne podległe Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych,
- 4) inne uspołecznione gospodarstwa rolne.

Art. 3. 1. Obowiązek dostawy ziemniaków z poszczególnego gospodarstwa rolnego ustalony będzie na każdy rok gospodarczy.

2. Rokiem gospodarczym jest okres od dnia 1 września do dnia 31 sierpnia następnego roku.

Art. 4. 1. Rada Ministrów ustala na każdy rok gospodarczy państwowy plan obowiązkowych dostaw ziemniaków.

2. W ramach państwowego planu sporządza się terenowe plany obowiązkowych dostaw ziemniaków. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady i tryb sporządzania i zatwierdzania terenowych planów dostaw.

Art. 5. Centralny Urząd Skupu i Kontraktacji planuje, organizuje i nadzoruje wykonanie obowiązkowych dostaw ziemniaków.

Rozdział 2.

Obowiązek dostaw.

Art. 6. Do dostaw ziemniaków obowiązany jest właściciel gospodarstwa rolnego, a gdy gospodarstwo zostało wdzierżawione lub jest faktycznie użytkowane przez inną osobę — dzierżawca lub użytkownik.

Art. 7. Do dostaw ziemniaków obowiązani są wszyscy, którzy w ciągu roku gospodarczego użytkowali dane gospodarstwo jako właściciele, dzierżawcy lub użytkownicy, z tym że wykonanie obowiązku dostawy przez jednego z zobowiązanych zwalnia pozostałych od tego obowiązku.

Art. 8. 1. Wysokość obowiązkowych dostaw ziemniaków z indywidualnego gospodarstwa rolnego ustala się w zależności od obszaru gruntów ornych, wyrażonego w hektarach przeliczeniowych, oraz od grupy gospodarstwa.

2. Nie uważa się za grunty orne:

- 1) gruntów pod wodami otwartymi lub zamkniętymi,
- 2) gruntów leśnych i pod lasami,
- 3) gruntów pod naturalnymi łąkami i pastwiskami,
- 4) nieużytków, do których zalicza się: lotne piaski, bagna, mokradła, strome stoki i parowy, skały, szutrowiska, okopy, doły po żwirze, glinie, torfie, piasku itp.

3. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady przeliczania gruntów ornych na hektary przeliczeniowe w zależności od jakości i położenia tych gruntów.

Art. 9. W przypadku gdy właściciel (dzierżawca, użytkownik) gospodarstwa rolnego użytkuje dwa lub więcej gospodarstw rolnych położonych w jednym województwie, wysokość obowiązkowych dostaw ziemniaków ustala się z łącznego obszaru gruntów ornych przez niego użytkowanych.

Art. 10. W przypadku gdy dwie lub więcej osób prowadzi na danym gospodarstwie rolnym wspólną gospodarkę, wysokość obowiązkowych dostaw ziemniaków ustala się z całego obszaru gruntów ornych danego gospodarstwa.

Art. 11. 1. Do obszaru gospodarstwa rolnego, od którego ustala się obowiązek dostaw ziemniaków, nie wlicza się gruntów pod zakontraktowanymi uprawami. Wykaz tych upraw ustali Rada Ministrów.

2. W razie niewykonania w części lub w całości dostaw zakontraktowanych upraw z przyczyn gospodarczo nie uzasadnionych będzie dokonane dla danego gospodarstwa dodatkowe ustalenie wysokości obowiązkowych dostaw ziemniaków z odpowiedniej części lub całości gruntów pod zakontraktowanymi uprawami.

Art. 12. Wysokość obowiązkowych dostaw ziemniaków z indywidualnego gospodarstwa rolnego ustala się, mnożąc ilość hektarów przeliczeniowych gruntów ornych tego gospodarstwa przez ilość kilogramów ziemniaków, przypadających z jednego hektara przeliczeniowego w danym powiecie (norma) obowiązkowych dostaw ziemniaków.

Art. 13. W przypadku gdy indywidualne gospodarstwo rolne położone jest w dwóch lub więcej gminach na terenie jednego województwa, stosuje się normę obowiązującą w gminie, w której znajdują się główne zabudowania gospodarcze danego gospodarstwa.

Art. 14. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

- 1) podział indywidualnych gospodarstw rolnych na grupy,
- 2) powiatowe normy obowiązkowych dostaw ziemniaków oraz sposób ich stosowania.

Art. 15. 1. Wysokość obowiązkowych dostaw ziemniaków ze spółdzielni produkcyjnych ustala się mnożąc ilość hektarów przeliczeniowych gruntów ornych spółdzielni, bez działek przyzagrodowych członków spółdzielni, przez normę w kilogramach.

2. Przepis art. 8 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 16. 1. W przypadku gdy wszyscy lub część członków spółdzielni produkcyjnej dokonuje zbiorów indywidualnie, obowiązek dostawy ziemniaków ustala się oddzielnie dla spółdzielni oraz dla poszczególnych jej członków, którzy dokonują zbiorów indywidualnie.

2. Obowiązek dostawy spółdzielni oraz jej członków, którzy dokonują zbiorów indywidualnie, ustala się według następujących zasad:

- 1) łączną wysokość dostaw spółdzielni oraz jej członków stanowi ilość, jaka przypadaby od spółdzielni, gdyby wszyscy członkowie dokonywali zbiorów zespołowo,
- 2) łączną wysokość dostaw (pkt 1) dzieli się między spółdzielnię a jej członków, dokonujących zbiorów indywidualnie, w zależności od ilości hektarów fizycznych gruntów, z których dokonuje się zbiorów zespołowo oraz indywidualnie.

3. Prezes Centralnego Urzędu Skupu i Kontraktacji ustali szczegółowy sposób obliczania wysokości obowiązkowych dostaw spółdzielni oraz jej członków, którzy dokonują zbiorów indywidualnie.

Art. 17. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia sposób ustalania norm obowiązkowych dostaw ziemniaków z gospodarstw rolnych spółdzielni produkcyjnych oraz normy z działek przyzagrodowych członków spółdzielni.

Art. 18. Przy obliczaniu wysokości obowiązkowych dostaw ziemniaków z indywidualnych gospodarstw rolnych oraz spółdzielni produkcyjnych stosuje się zaokrąglenie w górę zobowiązań zakończonych cyfrą poniżej 5 kg do 5 kg, a zakończonych powyżej 5 kg do 10 kg.

Art. 19. 1. Ilość ziemniaków objęta obowiązkiem dostaw z innych uspołecznionych gospodarstw rolnych:

- 1) nie włączonych do państwowych gospodarstw rolnych, podległych Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych,
  - 2) pozostających w tymczasowym zarządzie prezydium powiatowej lub gminnej (miejskiej) rady narodowej i uprawianych na jego zlecenie,
- stanowi cała nadwyżka towarowa.

2. Prezes Centralnego Urzędu Skupu i Kontraktacji określi sposób ustalania nadwyżki towarowej z gospodarstw, wymienionych w ust. 1, na podstawie preliminarza przychodów i rozchodów ziemniaków.

Art. 20. 1. Wysokość obowiązkowych dostaw ziemniaków przez państwowe gospodarstwa rolne, podległa Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych, określa się zgodnie z planem gospodarczym Ministerstwa Państwowych Gospodarstw Rolnych.

2. Rada Ministrów określa tryb i sposób opracowania kwartalnych i miesięcznych planów dostaw oraz wykonania dostaw przez poszczególne gospodarstwa rolne, podległe Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych.

Rozdział 3.

Zwolnienia i obniżenia wysokości dostaw.

Art. 21. Zwalnia się od obowiązku dostaw ziemniaków gospodarstwa rolne o obszarze gruntów ornych poniżej 1 hektara przeliczeniowego.

Art. 22. Gospodarstwa rolne o obszarze gruntów ornych poniżej dwóch hektarów przeliczeniowych zwalnia się od dostaw ziemniaków, gdy:

- 1) właściciel (dzierżawca, użytkownik) tego gospodarstwa ma powyżej 60 lat, a w gospodarstwie nie ma członka rodziny w wieku ponad 14 lat zdolnego do pracy,
- 2) właściciel (dzierżawca, użytkownik) tego gospodarstwa jest trwale niezdolny do pracy wskutek choroby lub inwalidztwa, a w gospodarstwie nie ma członka rodziny w wieku ponad 14 lat zdolnego do pracy,
- 3) właściciel (dzierżawca, użytkownik) tego gospodarstwa odbywa służbę wojskową, a w gospodarstwie nie ma prócz jednej kobiety członków rodziny w wieku ponad 14 lat zdolnych do pracy.

Art. 23. Gospodarstwa rolne o obszarze gruntów ornych poniżej trzech hektarów przeliczeniowych zwalnia się od obowiązku dostaw ziemniaków, gdy użytkownikiem tego gospodarstwa jest osadnik rybacki, zatrudniony w uspołecznionym przedsiębiorstwie połowów morskich.

Art. 24. Gospodarstwo rolne może być częściowo lub całkowicie zwolnione od obowiązku dostaw ziemniaków, jeżeli na skutek nadzwyczajnych okoliczności jego zdolność produkcyjna została w takim stopniu zmniejszona, iż zobowiązany nie może bez swej winy wykonać częściowo lub całkowicie obowiązku dostawy.

Rozdział 4.

Właściwość władz, postępowanie i wykonanie obowiązkowych dostaw ziemniaków.

Art. 25. 1. Wysokość obowiązkowych dostaw ziemniaków z indywidualnych gospodarstw rolnych ustalają prezydium gminnych (dzielnicowych, miejskich) rad narodowych przy współdziałaniu gminnych delegatur Centralnego Urzędu Skupu i Kontraktacji.

2. Do ustalenia wysokości obowiązkowych dostaw właściwe jest prezydium gminnej (dzielnicowej, miejskiej) rady narodowej tej gminy (miasta), na terenie której położone jest dane gospodarstwo.

3. Jeżeli gospodarstwo położone jest na terenie dwóch lub więcej gmin, właściwość określa się w zależności od miejsca, w którym znajdują się główne zabudowania gospodarcze danego gospodarstwa.

Art. 26. Wysokość obowiązkowych dostaw ziemniaków ze spółdzielni produkcyjnych i innych uspołecznionych gospodarstw rolnych, oprócz podległych Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych, ustalają prezydium powiatowych rad narodowych przy współdziałaniu powiatowych pełnomocników Centralnego Urzędu Skupu i Kontraktacji.

Art. 27. Ustala się następujące terminy wykonania obowiązkowych dostaw ziemniaków:

- 1) pierwsza rata — w czasie od dnia 1 września do dnia 1 grudnia,
- 2) druga rata — w czasie od dnia 15 marca do dnia 15 czerwca.

Art. 28. Terminy wykonania obowiązkowych dostaw ziemniaków z poszczególnych gospodarstw w ramach terminów określonych w art. 27 ustalają:

- 1) prezydium gminnych (dzielnicowych, miejskich) rad narodowych w porozumieniu z gminnymi delegaturami Centralnego Urzędu Skupu i Kontraktacji — dla indywidualnych gospodarstw rolnych,
- 2) prezydium powiatowych rad narodowych w porozumieniu z powiatowymi pełnomocnikami Centralnego Urzędu Skupu i Kontraktacji — dla spółdzielni produkcyjnych oraz innych uspołecznionych gospodarstw rolnych, oprócz podległych Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych,

z tym że termin wykonania obowiązkowych dostaw z gospodarstw, które zakontraktowały ziemniaki — ustala się zgodnie z terminem dostawy przewidzianym w umowie kontraktacyjnej.

Art. 29. Ziemniaki dostarczone w wykonaniu umów kontraktacyjnych zalicza się na poczet obowiązkowych dostaw.

Art. 30. 1. Zobowiązany powinien dostarczyć ziemniaki na koszt własny do punktu skupu.

2. Dostarczone ziemniaki powinny odpowiadać obowiązującym normom jakościowym (standartom).

Art. 31. Za dostarczone w ramach obowiązkowych dostaw ziemniaki wypłaca się należność w gotówce, obliczoną według obowiązujących cen.

Art. 32. Indywidualne gospodarstwa rolne oraz spółdzielnie produkcyjne mogą zbywać nadwyżki ziemniaków po wykonaniu obowiązkowych dostaw.

Art. 33. Nie wykonane obowiązkowe dostawy ziemniaków podlegają przymusowemu ściągnięciu w trybie postępowania przymusowego w administracji.

Rozdział 5.

Postępowanie odwoławcze.

Art. 34. 1. Od decyzji ustalającej wysokość obowiązkowych dostaw ziemniaków, przysługuje odwołanie.

2. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem prezydium rady narodowej, która wydała zaskarżoną decyzję, do prezydium rady narodowej bezpośrednio wyższego stopnia.

Art. 35. 1. Odwołanie od decyzji prezydium gminnej (miejskiej) rady narodowej rozstrzyga prezydium powiatowej rady narodowej w porozumieniu z powiatowym pełnomocnikiem Centralnego Urzędu Skupu i Kontraktacji.

2. W razie różnicy zdań pomiędzy prezydium powiatowej rady narodowej a powiatowym pełnomocnikiem Centralnego Urzędu Skupu i Kontraktacji odwołanie rozstrzyga prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

Art. 36. 1. Odwołanie od decyzji prezydium powiatowej rady narodowej rozstrzyga prezydium wojewódzkiej rady narodowej w porozumieniu z wojewódzkim pełnomocnikiem Centralnego Urzędu Skupu i Kontraktacji.

2. Decyzja prezydium wojewódzkiej rady narodowej jest ostateczna.

Art. 37. 1. Odwołanie powinno być wniesione w terminie 30 dni od daty doręczenia zawiadomienia o obowiązku dostawy ziemniaków.

2. Odwołanie powinno być rozpatrzone i ostatecznie załatwione najpóźniej w ciągu jednego miesiąca od daty wniesienia odwołania.

3. Odwołanie może być wniesione ustnie lub na piśmie.

4. Odwołanie jest wolne od wszelkich opłat.

5. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania zaskarżonej decyzji.

6. W szczególnie uzasadnionych przypadkach prezydium rady narodowej, które wydało zaskarżoną decyzję może odroczyć wykonanie obowiązku dostaw w części lub w całości do czasu wydania decyzji przez prezydium rady narodowej stopnia wyższego.

Art. 38. W przypadku, gdy odwołanie zostanie uwzględnione, a zobowiązanie wykonane, część dostawy ziemniaków, o jaką zmniejszono zobowiązanie, zalicza się na obowiązkowe dostawy w roku następnym.

Art. 39. Przepisy art. 34 — 38 mają odpowiednie zastosowanie do wniosków o zmianę lub uchylenie decyzji z powodu powstania nowych okoliczności uniemożliwiających wykonanie decyzji.

Rozdział 6.

Przepisy karne.

Art. 40. 1. Kto nie wykonywa ciężącego na nim obowiązku dostaw ziemniaków lub powoduje obniżenie jakości dostarczonych ziemniaków — podlega karze grzywny do 3.000 zł.

2. Orzeczenie następuje w trybie postępowania karno-administracyjnego.

Art. 41. Kto złośliwie uchyla się od wykonania obowiązkowych dostaw, utrudnia lub udaremnia wykonanie obowiązkowych dostaw przez inne osoby albo publicznie nawołuje do uchylania się od wykonania obowiązkowych dostaw — podlega karze więzienia do lat 3 lub aresztu do lat 3.

Rozdział 7.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 42. Gospodarstwom rolnym, które nie wykonały obowiązku dostaw ziemniaków, ustanowionego na podstawie dekretu z dnia 8 października 1951 r. o zabezpieczeniu dostaw ziemniaków ze zbiorów 1951 r. (Dz. U. Nr 52, poz. 368) podwyższa się wysokość dostaw w roku gospodarczym 1952/53 o zaległości przeniesione na ten rok.

Art. 43. Gospodarstwa rolne, przydzielone w ramach akcji osiedleńczej 1952 r., oraz gospodarstwa rolne, przydzielone osiedleńcom z terenów objętych wymianą odinków granicznych, zwolnione są od obowiązku do-

staw ziemniaków w roku ich przydzielenia i w roku następnym.

Art. 44. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

- 1) ulgi i zwolnienia gospodarstw rolnych od obowiązkowych dostaw ziemniaków, przysługujące z tytułu zagospodarowania odlogów,
- 2) produkty roślinne i hodowlane, jakie mogą być przyjmowane zamiast ziemniaków, oraz normy zamiany,
- 3) zasady tworzenia funduszu nagród na cele premiovania akcji obowiązkowych dostaw ziemniaków oraz przyznawania nagród.

Art. 45. 1. Traci moc dekret z dnia 8 października 1951 r. o zabezpieczeniu dostaw ziemniaków ze zbiorów 1951 r. (Dz. U. Nr 52, poz. 368).

2. W sprawach, wszczętych na podstawie przepisów art. 11, 14 lub 15 dekretu, o którym mowa w ust. 1, a nie zakończonych ostatecznie do dnia wejścia w życie niniejszego dekretu, postępowanie toczy się do końca według przepisów dotychczasowych.

Art. 46. Wykonanie dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów, właściwym ministrom oraz Prezesowi Centralnego Urzędu Skupu i Kontraktacji.

Art. 47. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: w z. *H. Chelchowski*

256

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 sierpnia 1952 r.

w sprawie obowiązkowych dostaw ziemniaków.

Na podstawie art. 4 ust. 2, art. 8 ust. 3, art. 11, 14, 15 ust. 2 oraz art. 17 i 44 dekretu z dnia 28 sierpnia 1952 r. o obowiązkowych dostawach ziemniaków (Dz. U. Nr 37, poz. 255) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Plany obowiązkowych dostaw ziemniaków.

§ 1. Rada Ministrów ustala na każdy rok gospodarczy państwowy plan obowiązkowych dostaw ziemniaków z podziałem na województwa.

§ 2. Prezes Centralnego Urzędu Skupu i Kontraktacji na wniosek prezydów wojewódzkich rad narodowych zatwierdza — w ramach państwowego planu — powiatowe plany obowiązkowych dostaw ziemniaków.

§ 3. 1. Prezydya wojewódzkich rad narodowych — w porozumieniu z wojewódzkimi pełnomocnikami Centralnego Urzędu Skupu i Kontraktacji — na wniosek prezydów powiatowych rad narodowych zatwierdzają w ramach powiatowych planów — gminne plany obowiązkowych dostaw ziemniaków.

2. Gminny plan obowiązkowych dostaw ziemniaków obejmuje plany dostaw z:

- 1) indywidualnych gospodarstw rolnych,
- 2) spółdzielni produkcyjnych,
- 3) innych uspołecznionych gospodarstw rolnych, oprócz podległych Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych.

Rozdział 2.

Ustalanie wysokości obowiązkowych dostaw.

§ 4. 1. Do obszaru gospodarstwa rolnego, od którego ustala się obowiązkowe dostawy ziemniaków, nie wlicza się gruntów pod zakontraktowanymi uprawami, wymienionymi w wykazie, stanowiącym załącznik Nr 1 do rozporządzenia.

2. W razie niewykonania w części lub w całości dostaw zakontraktowanych upraw z przyczyn gospodarczo nie uzasadnionych, będzie dokonane dla danego gospodarstwa dodatkowe ustalenie wysokości obowiązkowych dostaw ziemniaków z odpowiedniej części lub całości gruntów pod zakontraktowanymi uprawami.

§ 5. Przy ustalaniu zasad przeliczania gruntów ornych na hektary przeliczeniowe w zależności od jakości i położenia tych gruntów oraz przy ustalaniu grup indy-